

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opus pulcherrimu[m] de tribus vsitatis christianoru[m]
actibus: oratione videlicet: ieiunio [et] elemosyna**

Guntherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

Capitulu[m] secundum

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

Liber duodecimus. Cap. iij

patatione quā coact^o susceperaz
deo volente absolut^o: imbecilli
tati mee vim facere temptabo:
que tanta est vt ppter dolorē ca
pitis z lingue defectuz/ verba
inuenta notario vix possim ex
primere. Faciam tamen vtcūqz
potero: z incepto operi supmā
manum conabor imponere: ne
labor precedēs toruscedat in
irritū/ si hoc opusculū qd exple
tum forsan prodesse poterit im
perfectū z mutilū relinquat.

Capitulū secundum

Diximū ergo de ieiunio
videam^o: videlicet qd
illud sit: quot eius spe
cies: qd cōueniat ieiunāti: que
sit ieiuniorū vtilitas v^l effect^o.
Ieiunare (vt aiunt) abstinere
est: ex quo ieiunū .i. abstinētia
tam sensu qz voce diuina. Hu
ius aut diuerse sūt spēs: quas
breuiter per ordinem cōsidera
re/ nec plurimū difficultatē ha
bet/ nec minimū affert vtilita
tis. ¶ Est em ieiunū spūale/ et
ieiunū corporale. Ieiunū spi
rituale est/ ab omibz prauis vo
luptatibz mentis z corporis hu
militer abstinere. Ieiunū vero
corporis est/ a cibo z potu cor
porali ob salutē anime rōnabi
liter tempore. De ieiunio spūa
li nil veri^o dici posse puto qz q
omni tempe ab omī homīe ser
uandū atqz tenēdū est. De cor
porali aut ieiunio fm diuersas
eius spēs certa pōt ordinari do

ctrina. Quedā em ieiunia sub
lege viguerūt: illa videlicet q p
cepit moyses obseruari: vtpote
ieiunū primi/ ieiunū quarti/
ieiunū septimi/ ieiunū decimi
z si qua sunt similia: q quidem
tēpe suo/ sicut z ceterē legales
obseruantie z pdesse poterant
z mereri. Nūc aut tpe reuelate
grē: a iudeis obseruata/ sicut z
omīa q ab infidelibz fiunt/ nec
deo placent/ nec merent. Que
aut ieiunia tpe gratie in ecclia
recepta sunt: aut sunt catholi
ce institutiōis: aut monasticere
ligionis: aut spontanee deuot
ionis: aut necessarie correctio
nis. ¶ Catholice institutiōis
sūt illa/ q oibz qz etas v^l egri
tudo nō impedit obseruāda p
ponunt: veluti ieiunium dñici
aduentus/ v^l qdragesime/ vel
quattuor temporū/ v^l scāz vi
giliarū. ¶ Monastice religiōis
sunt illa/ q a monachis vel cle
ricz regularibz obseruant: quē
admodū cisterciēses tota dimi
dia parte anni indefinēnt ieiun
nant: reliqui aut monachi q et
nigri appellant/ z clerici regu
lares/ quasdā solennitates no
uem aut duodecim lectionū ex
cipiunt: in quibz relaxare ieiun
ium sibi dicūt esse cōcessum.
¶ Spontanee deuotiōis est il
lud/ qd qz nullo cogente/ sz p
pria voluntate letus assumit:
veluti ferias sextas vel omnes
vel aliquas ieiunare: vel in p
peruum: id est quoad viuet: v^l

ad tempus / velut ad triennium /
 vel septennium / sicut decennium.
 ¶ Necessarie correctionis illud
 est quod pro peccatis grauioribus pe-
 nitenti iniungitur: veluti quattuor
 quadragesime / singulis an-
 nis ieiunande: quarum prima an-
 te domini natiuitate agi solet. Se-
 cunda ante pascha. Tertia circa
 solsticiū estiuale. Quarta vero
 tempe autumnalis equinoctij. He
 quattuor quadragesime in me-
 moria illarum obseruantur: quarum
 duas moyses: tertiam helias:
 quartam ipse saluator ieiunauit.
 Ex quibus due nouissime paucis-
 simis note sunt: quippe quas fe-
 re nullus obseruat / nisi quis ex
 multa deuotione / aut in vindic-
 tam magni cuiuspiam sceleris /
 se illas obferre / vel vltro spoli-
 deat / vol cogat. Reliquae autem
 due notiores sunt: altera propter
 dominicam natiuitate: altera propter
 eiusdem domini resurrectionem / quae
 praecedunt. Inter quas quoniam illa quae pa-
 scha praecedit famosior est: in ea
 de omnibus cantatur et legitur. Dicitur
 enim de saluatore: quod cum ieiun-
 nasset quadraginta diebus et quadra-
 ginta noctibus / postea esurijt.
 Exo. 34. Dicitur et de moyse: quod ieiunauit
 quadraginta diebus et quadraginta
 noctibus / ut legem domini mereret ac-
 cipere. Dicitur etiam de helia: quod
 ambulauit in fortitudine cibi il-
 lius quadraginta diebus et quadra-
 ginta noctibus usque ad montem dei-
 ozab. ¶ Item ieiunium aliud est ri-
 gide austeritatis: aliud medie

qualitatis: aliud remisse lenitatis.
 Rigide austeritatis est illud quod
 agit tantum in pane et aqua et crudis
 herbis. Medie qualitatis est illud quod
 agit in pane et vino vel sicera / et
 omni quadragesimali cibo. Re-
 misse lenitatis est quod agit in lac-
 te et caseo et omni genere cibi pro-
 ter solam carnem: que nulli ieiunanti
 conceditur.

Capitulum tertium

Omnium autem ieiunantium
 tria sunt: mentis constantia:
 corporis mundicia: spiritualis
 leticia: in vultu hilaritas: in
 verbis et factis maturitas: in ci-
 bo et potu sobrietas. Mentis
 constantia quae gulae temptantis
 insidias conculcet et reprimat.
 Corporis mundicia: ne plus ieiunanti
 noceat libido et carnis
 impuritas quam proficit ieiunium. Spi-
 ritualis leticia: quae iam de primo
 future beatitudinis certum exul-
 ter et gaudeat. In vultu debet
 esse hilaritas: ut non sit sicut hy-
 pocrite tristes: ne videatur homi-
 nibus ieiunans / sed patri suo qui in
 celis est. In verbis et factis ma-
 turitas: ne is qui pro peccatis suis
 corpus affligit / aliquid scurrile /
 vel enorme / vel religioni contra-
 rium faciat aut loquatur. In cibo
 et potu sobrietas: ne aliquo modo fi-
 nes sobrietatis excedat. Sunt
 autem quinque modi quibus contra so-
 brietatem agi solet: videlicet ci-
 bum impatienter appetendo: rem-
 pus preueniendo: lautiores ca-

Matth. 4.

Exo. 34.

13. Regi. 19.

Matth. 6.